

HET WITTE KASTEEL IN LOON OP ZAND.

Inbreng vrijwilligers vitaal voor juweeltje in Loon op Zand

Nieuw leven voor Het Witte Kasteel

Keizer Karel V heeft er gelogeed, evenals Frederik Hendrik in gezelschap van Constantijn Huygens, Zonnekoning Lodewijk XIV en Napoleon Bonaparte. Het Witte Kasteel, een juweeltje van historische waarde in Loon op Zand (NB), oefent sinds de late middeleeuwen enorme aantrekkingskracht uit. Na herbestemming en een ingrijpende opknapbeurt omarmt het landgoed een nieuw leven.

FOTOGRAFIE: **HERMAN VAN HOEY**, VERNE FOTOGRAFIE

DE NOG NIET GERESTAUREERDE KELDER IN HET KASTEEL.

TERRAS ZONDAG CAFÉ HET KOETSHUIS.

Drijvende kracht achter het met steun van circa 70 vrijwilligers inmiddels nagenoeg voltooide verbeterproject is Francine Broos. De bevrogen interieurarchitect woont op het landgoed in het zogenoemde Zaadhuisje, pal tegenover het charmante kasteeltje. Broos is voorzitter van de in 2013 in het leven geroepen Stichting Het Witte Kasteel, die behoud van het culturele erfgoed in het dorp in de gelijknamige Brabantse gemeente voorstaat. Samen met bestuurslid Caspar de Bonth heeft zij zich daartoe met verve ingezet en doet dat waar nodig nog steeds, ook al zijn vrijwel alle voornemens inmiddels in daden omgezet. Naast Het Witte Kasteel zelf nam de stichting gaandeweg andere monumentale bijgebouwen op het landgoed onder handen. Het koetshuis werd getransformeerd tot café en het Neerhuis tot sfeervol vakantiehuis. De tuin en het theehuis zijn geschikt gemaakt voor feesten en andere gelegenheden.

Historie

Rijksmonument Het Witte Kasteel, met als bouwheer Pauwels van Haestrecht, ziet terug op een bewogen geschiedenis. Zo werd het omgrachte landhuis, dat in de loop van de eeuwen diverse eigenaren heeft gekend, in 1587 belegerd door Staatse troepen. Het huidige gebouwtje is in 1777 neergezet op de resten van een aanzienlijk ouder kasteel, dat toebehoorde aan de Heren van Loon op Zand. Ook in vroeger tijden was al sprake van herbestemming. Zo is de hoofdburcht van Het Witte Kasteel in 1663 verbouwd tot drie appartementen. De familie zelf woonde in de voorburcht. Die is in 1773 afgebroken, het hoofdgebouw werd min of meer tegelijkertijd een etage verlaagd. Van de sloopmaterialen zijn op het landgoed

twee Neerhuizen gebouwd. De laatste adellijke dame die in het kasteel huisde, was Sophia Verheijen - de Roy van Zuidewijn. Zij kocht in 1856 van de familie van Salm - Salm wat over was van de Heerlijkheid. Uiteindelijk kwam het pand in bezit van de familie De Pundert die het in 2013 schonk aan de Stichting Het Witte Kasteel.

Het Zaadhuisje

De bijzondere historische buitenplaats in Loon op Zand is in de loop der jaren gesplitst. Het rond 1900 aangeplante eikenproductiebos was vóór die tijd in gebruik als moestuin. In het Zaadhuisje werden zaden van gewassen gedroogd. Dat huisje, waarvan het bouwjaar nog steeds een mysterie is, en het bos waren afgescheiden van het Witte Kasteel. Het is in bezit geweest van diverse particulieren. Eind 2010 werden Francine Broos en haar echtgenoot eigenaar. Bij het restaureren van het nieuw verworven woonhuis kwam de ervaring van de interieurarchitect goed van pas. Het monument werd ontdaan van de opsmuk en alle afwerkmaterialen die de duurzaamheid niet ten goede kwamen. In de jaren 70, toen het Zaadhuisje een woonfunctie verwerf, is een aanbouw aangebracht. In dat nieuwere gedeelte zijn nu alle binnenwanden voorzien van strak stucwerk om een helder contrast te creëren met het oudere (monumentale) deel. Broos: "Het resultaat is een heerlijk onderkomen met alle voorzieningen van nu". Ook het onderhoud van het bos is flink aangepakt en de zomereiken zijn ontdaan van overwoekerende klimop.

Het atelier

Francine Broos Interieurarchitecten ontwierp op het kas-

LINKS: HET ZAADHUISJE
DE TROUWZAAL IN HET
KASTEEL.

sinds 1922
Hekkers & van 't Spijker

Meubelmakerij gespecialiseerd in Antiekrestauratie

Molenallee 5
7384 AM Wilp / Posterenk
E-mail: info@hekkers-spijker.nl

Telefoon: 0571 - 26 20 07
Telefax: 0571 - 26 21 23
Internet: www.hekkers-spijker.nl

B

Steenfabriek Biezeveld B.V.

Steenfabriek Biezeveld levert de volgende formaten uit voorraad:

IJselformaat handvorm
Rijnformaat handvorm
Vechtformaat handvorm
Friesche drieling handvorm
Hilversums formaat handvorm
Utrechts plat handvorm
Profielen handvorm
Vormstenen handvorm
Plavuizen handvorm
Kloosterformaten handvorm

en nog veel andere bakstenen voor uw restauratie.

Steenfabriek Biezeveld B.V.

Sint Jozefweg 66B

5953 JP Reuver

Tel: 077 474 2920

www.biezeveld.nl

vraag
vrijblijvend
een offerte
aan

Wij houden van uw pand, net als u.

De Monumentenwacht ZH, specialist in het onderhoud of de restauratie van historische panden.

- » Onafhankelijk advies op maat
- » Onderhoudsplan met begroting
- » Aankoopkeuring
- » Restauratiebegeleiding
- » Kwaliteitscontrole
- » Subsidieadvies

MONUMENTENWACHT

ERFGOEDHUIS-ZH

Voor meer informatie of een vrijblijvende offerte:

www.monumentenwacht-zh.nl

015 - 215 43 65

teelterrein zijn eigen bureau: een minimalistisch atelier met gastenverblijf van beton en glas. Ook hier is gezocht naar contrast en liet de architect zich niet afschrikken door regelgeving. Zij dacht naar eigen zeggen steeds een stap vooruit en zag beperkingen als uitdaging. Voor de Brabantse een mooie kans haar visie in praktijk te brengen. Architectuur en omgeving zijn naar haar inzicht niet los van elkaar te zien. Door het moderne glazen gebouw ontstond een spannend contrast met het monument en valt het atelier weg in de omgeving door de weerspiegeling van het bos in het glas. Opzet geslaagd. "Want", aldus Broos, "het atelier moest ondergeschikt blijven aan het monument. Midden in de natuur, met een prachtig uitzicht op Het Witte Kasteel en Het Zaadhuisje".

Plannen

De Stichting Het Witte Kasteel die de fiscaal aantrekkelijke ANBI status (Algemeen Nut Beogende Instelling) geniet, ontwikkelde voor het landgoed indertijd een reeks plannen, die in rap tempo zijn verwezenlijkt. Zo werd het kasteel geschikt gemaakt voor bruiloften, partijen, condoleances én de zakelijke markt (vergaderingen en workshops).

Het Koetshuis is herbestemd tot zondagscafé en het Neerhuis tot vakantiewoning. Marktpartijen kunnen verder beschikken over het Theehuis in de tuin. Het Wagenhuis (in gebruik door vrijwilligers) biedt nu ook de mogelijkheid voor het geven van cursussen als bloemschikken en/of kruiden-workshops. De tuinen zijn in ere hersteld en er zijn een boomgaard, kruiden-, bloemen- en moestuin aangelegd.

Vrijwilligers

Het Witte Kasteel steunt op circa 70 vrijwilligers, aangestuurd door Doret Bax, voorzitter van de vrijwilligerscommissie, en coördinator Piet Broos. De vrijwilligers zijn onderverdeeld in groepen met ieder een vakbekwaam leider. Denk aan een schildersgroep, een technische groep, een groep loodgieterswerken, een tuingroep en een groep die zich sterk maakt voor ondersteuning van culturele activiteiten. "De vrijwilligers zijn enorm enthousiast", weet Broos, "ze hebben een groot hart voor Het Witte Kasteel. Het is een hechte vriendengroep geworden. Sociaal zijn ze van uitzonderlijke toegevoegde waarde voor de dorpsgemeenschap".

Financiële steun

Het Witte Kasteel is sinds jaar en dag breed geworteld in de Brabantse regio. Mede dankzij subsidies van de gemeente Loon op Zand, de provincie Noord Brabant, sponsoren en de 'Vrienden van' was het mogelijk de gebouwen te restaureren en in te richten en de tuinen aan te leggen. Exploitatie ervan begint al vorm te krijgen en ook het voornemen van Francine Broos om de gesplitste historische buitenplaats weer in ervaring en atmosfeer te verbinden wordt almaar meer werkelijkheid. "Een landgoed beheren is en blijft arbeidsintensief, maar geeft enorme voldoening", weet zij.

Alleen op zondag open

De Stichting Het Witte Kasteel in Loon op Zand stelt eenieder in de gelegenheid een kijkje te nemen op het landgoed. 's Zondags zijn café Het Koetshuis en de tuinen geopend. Rondleidingen op afspraak. www.hetwittekasteel.nl, www.francinebroos.nl

HET MINIMALISTISCH ATELIER VAN FRANCINE BROOS INTERIEURARCHITECTEN, GLAS EN BETON, GEÏNSPIREERD DOOR ANDO.